

ОПШТИНА НИКШИЋ
и/р Председник општине Марко Ковачевић

Његошева бр. 18,
81400 Никшић

Предмет: Предлог за допуну дневног реда 11. сједнице Скупштине општине Никшић

Поштовани,

Обраћам Вам се са предлогом да се дневни ред 11. сједнице Скупштине општине Никшић, која ће се одржати 21.04. године, допуни укључивањем следеће иницијативе:

Иницијатива за успостављање културе сјећања на жртве идеолошких ликвидација почињених од стране комунистичког покрета и комунистичког режима у току и непосредно након Другог свјетског рата.

Извјестилац испред одборничког клуба „За будућност Никшића - Зна Никшић! Настављамо!“ биће Мирко Миличић.

Сматрамо да је од изузетног значаја да Скупштина општине Никшић размотри ову иницијативу, имајући у виду потребу његовања културе сјећања и поштовања према свим жртвама историјских догађаја.

Молимо Вас да, у складу са Вашим овлашћењима, предузмете потребне кораке како би се наведена иницијатива уврстила у дневни ред предстојеће сједнице.

С поштовањем,

Шеф одборничког клуба

Милош Симуновић

Потпис

У Никшићу, 15.04.2026. године

Број:

OPŠTINA NIKŠIĆ SLUŽBENA ZAPOSLOVNA KNJIGA				
Općinska jedinica	Jedinični identifikacijski broj	Općinski broj	Prilog	Vrijednost
01	030	85	-	-

15.04.2026. god.
2026, Nikšić

Скупштини општине Никшић

и/р предсједници Милице Лалатовић Жижих

На основу Закона о спомен-обилежјима и Пословника Скупштине општине Никшић, ми доље потписани одборници коалиције За будућност Никшића – Марко Ковачевић – „Зна Никшић! Настављамо!“ подносимо

ИНИЦИЈАТИВУ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ КУЛТУРЕ СЈЕЋАЊА НА ЖРТВЕ ИДЕОЛОШКИХ ЛИКВИДАЦИЈА ПОЧИЊЕНИХ ОД СТРАНЕ КОМУНИСТИЧКОГ ПОКРЕТА И КОМУНИСТИЧКОГ РЕЖИМА У ТОКУ И НЕПОСРЕДНО НАКОН ДРУГОГ СВЈЕТСКОГ РАТА

Предмет:

1. Иницира се изградња достојанственог спомен-обилежја на локацији Котор јама у Горњем Пољу, посвећеног жртвама које су страдале у таласу идеолошких ликвидација почетком 1942. године (тзв. „лијева скретања“).

2. Иницира се формирање Општинске комисије сачињене од историчара, правника и представника удружења потомака жртава за прикупљање чињеница о жртвама комунистичког покрета и режима у току и након Другог свјетског рата, чији би задаци били:

- попис жртава
- лоцирање масовних гробница
- ексхумација и достојна сахрана
- публикавање резултата

3. Потврђује се подршка Скупштине Општине Никшић изградњи поменутог спомен-обилежја и формирању Општинске комисије.

Задужује се:

Предсједник општине Никшић да у најкраћем року приступи формирању наведене комисије и предузме све потребне радње како би жртве у Котор јама добиле достојанствено спомен-обилежје.

Образложење:

Историјски контекст: Котор јама представља једно од највећих стратишта на територији Никшића, гдје је без суђења и пресуде убијен велики број грађана, укључујући виђеније људе, домаћине и омладину тог краја.

Људска и морална обавеза:

Више деценија ове жртве су биле препуштене забораву и идеолошкој стигматизацији. Подизање споменика није политички чин, већ цивилизацијски дуг према невино страдалим суграђанима и корак ка свеопштем помирењу.

Форма обиљежја:

Предлаже се рјешење које ће укључивати крсно обиљежје и мермерну плочу са именима свих до сада идентификованих жртава, како би породице и грађани имали мјесто за полагање цвијећа и паљење свијећа.

ИСТОРИЈСКА РЕФЕРЕНЦА: ЗЛОЧИН У ГОРЊЕМ ПОЉУ И КОТОР ЈАМИ (1942)

Контекст и вријеме дешавања:

Злочин се догодио у периоду од јануара 1942. до почетка 1943. године под контролом партизанских јединица у Горњем Пољу.

Локација и жртве:

Котор јама, кречњачка јама у близини Горњег Поља, постала је мјесто масовних егзекуција. У њу су бацани људи након кратких испитивања у импровизованим затворима.

Структура страдалих:

Међу жртвама су били искључиво припадници локалног становништва – угледни домаћини, правници, студенти, па чак и читаве породице. Према доступним подацима, у јаму је бачено око 300 особа, иако тачан број никада није званично утврђен.

Начин егзекуције:

Ликвидације су вршене углавном ноћу. Жртве су везиване жицом и бацане у јаму, често живе. Након тога су у јаму бацани камење и експлозивна средства ради прикривања трагова.

Послијератна тишина:

Након 1945. године, овај локалитет је деценијама био запостављен и табу тема, а породицама жртава било је онемогућено да достојно обиљеже страдање својих ближњих.

Закључак:

Циљ ове иницијативе није подстицање подјела, већ успостављање праведног и свеобухватног односа према прошлости, у којем ће свака жртва бити препозната и достојно обиљежена. Никшић заслужује да његова историја буде заснована на истини, а култура сјећања ослобођена идеолошке селективности.

Одборници коалиције За будућност Никшића – Марко Ковачевић – „Зна Никшић! Настављамо!“

Милош Симуновић	<u>Милош Симуновић</u>
Никола Горановић	<u>Никола Горановић</u>
Мирко Миличић	<u>Мирко Миличић</u>
Стефани Ераковић	<u>Стефани Ераковић</u>
Марија Лалатовић	<u>Марија Лалатовић</u>
Мирко Варајић	<u>Мирко Варајић</u>
Максим Вучинић	<u>Максим Вучинић</u>
Јелена Ераковић	<u>Јелена Ераковић</u>
Милутин Јовановић	<u>Милутин Јовановић</u>
Илија Бајовић	<u>Илија Бајовић</u>
Тамара Ђаласан	<u>Тамара Ђаласан</u>
Алекса Канкараш	<u>Алекса Канкараш</u>
Немања Јалић	<u>Немања Јалић</u>
Аница Ђуровић	<u>Аница Ђуровић</u>
Марко Јанцер	<u>Марко Јанцер</u>